

CA

THE INSTITUTE OF
CHARTERED ACCOUNTANTS
OF SRI LANKA

SUGGESTED SOLUTIONS

06204 - විගණනය සහ සහතික වීම
ගිණුම්කරණ සහ ව්‍යාපාර සහතික පත්‍ර විභාගය - II
2013 සැප්තැම්බර්

ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය

පිළිතුරු අංක 01

(අ) (I) එකඟවූ ක්‍රියාපටිපාටි ඉටුකිරීමේ කාර්යභාරයකදී පරිචයකරු අදාළ පරිචයන්ගේ එකඟත්වය ඇතිව ඉටුකළ යුතු ක්‍රියාපටිපාටීන් තරණය කළ යුතු නමුත් සහතික කිරීමේ කාර්යභාරයකදී පරිචයකරු ඔහුගේ තක්සේරුව පදනම් කරගෙන අවශ්‍ය ක්‍රියාපටිපාටීන් ඉටුකරයි.

(II) එකඟවූ ක්‍රියාපටිපාටි ඉටුකිරීමේ කාර්යභාරයකදී පරිචයකරු ඔහු ඉටුකළ ක්‍රියාපටිපාටිවලදී සොයාගනු ලැබූ සත්‍ය කරුණ වාර්තාකරන අතර සහතික කිරීමේ කාර්යභාරයකදී ඔහුගේ සොයාගැනීම් පදනම් කරගෙන පරිචයකරු නිගමනයක් (මතයක්) ප්‍රකාශ කරනු ලැබේ.

(ආ) (I) අස්භිත්වයෙන් බාහිර ප්‍රභවයන්ගෙන් ලබාගන්නා විගණන සාක්ෂි විශ්වාසදායීත්වයෙන් වැඩිය.

(II) අස්භිත්වය විසින් ක්‍රියාත්මක කර ඇති අදාළ අභ්‍යන්තර පාලනයන් සඵලවත්වන විට අභ්‍යන්තරකව ජනිතවන විගණන සාක්ෂි වල විශ්වාසදායීතාවය වැඩිවේ.

(III) වක්‍රව හෝ ලබාගන්නා විගණන සාක්ෂිවලට වඩා විගණක සෘජුවම ලබාගන්නා විගණන සාක්ෂි විශ්වාසදායීත්වයෙන් වැඩිය.

(IV) ලේඛණමය , විද්‍යුත් හෝ වෙනත් මාධ්‍යයකින් ලිඛිතව ලබාගන්නා විගණන සාක්ෂි වාචික වශයෙන් ලබාගන්නා සාක්ෂිවලට වඩා විශ්වාසදායීත්වයෙන් වැඩිය.

(V) මුල් පිටපත් වශයෙන් ලබාදෙන සාක්ෂි ජායා පිටපත් වශයෙන් ලබාදෙන සාක්ෂිවලට වඩා විශ්වාසදායී වේ.

- (ඇ) (I) ආවේණික අවදානම
- (II) පාලන අවදානම
- (III) අනාවරණ අවදානම

- (ඇ) (I) බැංකු සැසඳුම් වල හඳුනා නොගත් ශේෂයන් තිබීම.
- ණයගැති උපලේඛනයේ ශේෂයන් ලෙපර ශේෂ සමඟ එකඟ නොවන අතර මෙම වෙනස්කම් සැසඳුම් කර නොතිබීම.
  - ණයගැතියන්ගේ සනාථ කිරීම් ලෙපර ශේෂයන් සමඟ එකඟ නොවීම.
  - ඉකුත් වසරට වඩා ඉතා කෙටි කාලයකින් විගණනය අවසන් කරන ලෙස බලකිරීම.

(II) - ණයගැතියන්ගෙන් ලද බාහිර සනාථකිරීම් ඇගයීමට භාජනය කිරීම.

- ණයගැති ආරම්භක ශේෂයන් පසුගිය වසරේ ගිණුම් සමඟ සසඳා බැලීම.
- පහත සඳහන් කරන ආකාරයේ ඊට වැනි විශ්ලේෂණාත්මක ක්‍රියා පටිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- ප්‍රවර්ධන වර්ෂයේ සංඛ්‍යා පූර්ව කාලපරිච්ඡේද වල සංඛ්‍යා සමඟ සැසඳීම.
- ප්‍රධාන අනුපාත හෝ වෙනත් කාර්යසාධන මිණුම් සැසඳීම සහ සමාලෝචන කිරීම.
- විශාල සහ /හෝ අසාමාන්‍ය විෂයන් සමාලෝචනය කර සත්‍යාපනය කිරීම.
- ලේඛනවල කළ පිටපත් කිරීම් සහ ගැලපීම් සමාලෝචනය කිරීම.

(ඉ) නව බඳවා ගැනීමේ ලිපියක් : නිකුත් කිරීම අවශ්‍යවන අවස්ථා.

- අස්තිත්වයේ ප්‍රධාන හිමිකරුවන්, ප්‍රධාන කළමනාකරනය සහ පාලනය භාර තැනැත්තන්ගේ අවබෝධතාවය.
- විගණන කාර්යභාරය ඉටුකිරීමට තරම් කාර්යභාර කණ්ඩායමකට ප්‍රමාණවත් ප්‍රවීණත්වයක් හා කාලය හා සම්පත් ඇතුළුව අවශ්‍ය හැකියාවන් තිබේද යන්න.
- වත්මන් හා පෙර පැවති විගණන කාර්යභාරයන් වලදී සිදුවී ඇති වැදගත් දෑ සහ විගණන සබඳතා දිගටම පවත්වාගෙන යාම කෙරෙහි බලපානනාවූ වැදගත් කරුණු.

- (ඊ) - මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් සත්‍ය හා සාධාරණ දර්ශනයක් ගෙනහැර දක්වන්නේද යන්න.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති වලට අනුකූලව පිළියෙල කර තිබේද ? යන්න.

පිළිතුරු අංක 02

- (අ) (I) මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ විශ්වාසනීත්වය.
  - (II) මෙහෙයුම් කටයුතුවල කාර්යක්ෂමතාව හා සඵලත්වය.
  - (III) අදාළ නීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූලවීම.
  - (ආ) (I) සුඵ මුදල් ගෙවීම් හා මුදල් ලැබීම් සම්බන්ධ කටයුතු එකම තැනැත්තකු විසින් ඉටුකරන බැවින් රාජකාරී බඳවා වෙන් කිරීමක් නොතිබීම.
  - (II) අභ්‍යන්තරව වෙත්පත් මුදල් කර්ම සඳහා ලැබෙන මුදල් ප්‍රයෝජනයට ගැනීම නිසා ලැබුණ මුදල් ප්‍රමාණය මුදල් බැංකුගත කළ මුදල් ප්‍රමාණය සමඟ සැසඳිය නොහැකි වන අතර එම නිසා මුදල් අයථා පරිහරණයට ඇති ඉඩකඩ වැඩිවීම.
  - (III) විකුණුම් කාර්ය මණ්ඩලය විසින් දරණ වියදුම් අනුමත කිරීමේ ක්‍රමයක් නොමැති අතර එමගින් මුදල් අයථා පරිහරණයට ඇති ඉඩකඩ වැඩිවීම.
  - (IV) මුදල් ලැබීම් වියදුම් දැරීමකින් තොරව බැංකුගත නොකිරීම.
  - (V) අවම මට්ටමකට ලබා වූ විට සුඵ මුදල් ප්‍රතිපූර්ණයකර නොගැනීම නිසා සුඵ මුදලින් කළයුතු වියදුම් සඳහා ලැබුණ මුදල් යොදාගැනීම.
- වෙනත් මිනුම සුදුසු පිළිතුරක්

- (II) (i) ලැබීම් හා ගෙවීම් පිළිබඳ කටයුතු කාර්ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් දෙදෙනෙකු විසින් ඉටු කළයුතුය.
- (ii) මුදල් ලැබීම් වියදම් දැරීමකින් තොරව බැංකු ගත කරන ලෙස ලැබීම් භාරව කටයුතු කරන අයකැමිට උපදෙස් දීම.
- (iii) වෙනත් කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයන්ට සමාගමෙන් නිකුත්කළ චෙක්පත් හෝ ඔවුන් ගේ පෞද්ගලික චෙක්පත් අභ්‍යන්තරව මාරු කිරීම් සඳහා අවසර නොදිය යුතුය.
- (iv) විකුණුම් කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයන් දරන ලද වියදම් කාර්යභාර කළමනාකරු විසින් අනුමත කරන තුරු අත්තිකාරම් මුදල් නිරවුල් කිරීමට අවසර නොදිය යුතුය.

වෙනත් යෝග්‍ය පිළිතුරක්.

- (අ෭) - අස්තිත්වය විසින් විගණනයේ අරමුණ හා විෂය පථය වරදවා වටහාගෙන ඇතැයි හඟවන අවස්ථාවල
  - විගණන කාර්යභාරයේ කොන්දේසි සංශෝධන කළ හෝ විශේෂ කොන්දේසි ඇතුළත් කරන විටදී.
  - ඉහළ කළමනාකරනයේ සිදුවූ මෑත කාලීන වෙනස්වීම්කදී.
  - අස්තිත්වයේ හිමිකාරීත්වයේ සිදුවන සැලකිය යුතු වෙනස්වීම්කදී
  - අස්තිත්වයේ ව්‍යාපාරික කටයුතු වල ස්වභාවයේ හෝ ප්‍රමාණයේ සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක වෙනස් වීම්කදී.
  - නෛතික හෝ නියාමන අවශ්‍යතාවයක ඇති වන වෙනස්වීම්කදී
  - මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සඳහා යොදාගන්නා මූල්‍ය වාර්තා කරණ ආකෘතිමය රාමුවෙහි සිදුවන වෙනස්වීම්කදී.
  - වෙනත් ආකාරයේ වාර්තා කිරීමේ අවශ්‍යතා වල වෙනසක් ඇතිවූ විට.
- (අ෭) - විශේෂයෙන් සලකා බැලිය යුතු විගණන කේෂ්ත්‍ර සඳහා යෙදවිය යුතු සම්පත් තීරණය කිරීම, අවදානම් වැඩි කේෂ්ත්‍ර සඳහා අත්දැකීම් සහිත විගණන සාමාජිකයන් යොදාගැනීම වැනි.
  - එක් එක් විශේෂිත විගණන කේෂ්ත්‍ර සඳහා වෙන් කරන සම්පත් ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම.
  - එනම් සැලකිය යුතු තරම් තොග ඇති ස්ථාන සඳහා ගණනය කිරීමේ සාමාජිකයන් ගණන තීරණය කිරීම.
  - මෙම සම්පත් විගණනය සඳහා යෙදිය යුත්තේ විගණනයේ කටයුතු අවස්ථාවේදී යන්න තීරණය කිරීම.
  - මෙම සම්පත් කළමනාකරණය කිරීම, මෙහෙයවීම හා අධීක්ෂණය කළයුත්තේ කෙසේද යන්න තීරණය කිරීම.

- (ඉ) I. වෘත්තීය සංඥා දෘෂ්ඨියකින් යුක්තව කටයුතු කිරීමේ අවශ්‍යතාවය විගණන කණ්ඩායමට අවධාරණය කිරීම.
  - II. මනා පළපුරුද්දක් ඇති හෝ විශේෂ නිපුණතා සහිත කාර්ය මණ්ඩලයක් යෙදවීම හෝ විශේෂඥයන් යොදවා ගැනීම.
  - III. ඉහළ මට්ටමක අධීක්ෂණයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
  - IV. කළයුතු අමතර විගණන පටිපාටීන් තෝරා ගැනීමේදී හා ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ඊටාට කලින් අනුමාන කළ නොහැකි ආකාරයේ අවිනිශ්චිතතාවයක් අඩංගු කිරීම.
  - V. විගණනයේ ස්වභාවය, කාල නිර්ණය හා ප්‍රමාණය සඳහා සාමාන්‍ය වෙනස්කම් කිරීම.
- (ඊ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමස්ථයක් ලෙස සලකා ප්‍රමාණාත්මකභාවය තීරණය කිරීම.

- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල මූලිකාංගයන් (උදා. වත්කම්, වගකීම්, ස්කන්ධය, ආදායම්, වියදම් යනාදිය.)
- කිසියම් අස්භව්‍යවක මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල පරිශීලකයන් විසින් අවධානය යොමු කරන විශේෂ අයිතම් තිබේද ?
උදාහරණයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රතිඵල ඇගයීමේ අරමුණ සඳහා පරිශීලකයන් ලාභය, ආදායම හෝ ශුද්ධ වත්කම් ගැන සැලකිල්ලට ගත හැකිය.
- අස්භව්‍යවයේ ස්වභාවය, අස්භව්‍යවය එහි ජීවන චක්‍රයේ කුමන අවස්ථාවේ පසුවේද ? යන්න සහ අස්භව්‍යවය යෙදී සිටින කර්මාන්තය හා ආර්ථික පරිසරය.
- අස්භව්‍යවයේ ප්‍රාග්ධන ව්‍යුහය සහ එය මූල්‍යයනය කර ඇති ආකාරය.
- ප්‍රමාණාත්මක භාවය සඳහා භාවිතා කරන මට්ටමේ සාපේක්ෂ උච්චාවචනය වන ප්‍රමාණය.

පිළිතුරු අංක 03

- (අ) මෙහිදී ස්වාධීනත්වයට තර්ජනයක් ඇතිවේ. (මනසින් මෙන්ම පෙනුමෙන් ස්වාධීනත්වයට බලපායි) විශේෂයෙන් ජැක්ට තමන් විසින් කරන ලද වැඩ සමාලෝචනය කිරීමට ඔහුට සිදුවන බැවින් ස්වයං-සමාලෝචන තර්ජනයක් ඇතිවේ.
- (ආ) මෙහිදීද ස්වාධීනත්වයට තර්ජනයක් ඇතිවේ. (මනසින් මෙන්ම පෙනුමෙන් ස්වාධීනත්වයට බලපායි) විශේෂයෙන් ජිල් මහත්මිය සමාගම වෙනුවෙන් පෙනී සිටීමින් කටයුතු කිරීම නිසා උපදේශන තර්ජනයක් ඇතිවේ.
- (ඇ) මෙහිදී ස්වාධීනත්වයට තර්ජනයක් ඇතිවේ. (මනසින් මෙන්ම පෙනුමෙන් ස්වාධීනත්වයට බලපායි) තනතුර බාරගතහොත් සුහදශීලී තර්ජනයක් ඇතිවනු ඇත ඔහුට එම තනතුර ලබා ගැනීම සඳහා කළමණාකාරීත්වය සතුටු කිරීමට සිදුවන බැවින් කළමණාකරු රැකියාව බාර ගැනීමට කැමති වන්නේ නම් රැකියාව බාර ගැනීමට පෙර ස්වයං ඇල්ම පිළිබඳ තර්ජනයක් ඇති විය හැකිය.

පිළිතුරු අංක 04

- (අ) - අස්භිච්චයේ ප්‍රමාණය හා සංකීර්ණත්වය.
- සිදුකිරීමට අපේක්ෂා කරන චීගණන ක්‍රියා පටිපාටිවල ස්වභාවය.
  - හඳුනාගත් ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශ ඇතිවීමේ අවදානම.
  - ලබාගත් සාක්ෂිවල වැදගත් කම
  - හඳුනාගත් ව්‍යතිරේකයන් වල ස්වභාවය හා ප්‍රමාණය.
  - ඉටු කරන ලද වැඩ හෝ ලබාගත් චීගණන සාක්ෂි ලේඛනගත කිරීම් වලින් පමණක් බැලූ බැල්මට නිශ්චය කළ නොහැකි වන නිගමනයක් හෝ නිගමනයන්ට පදනම ලේඛනගත කිරීමේ අවශ්‍යතාවය.
  - භාවිතා කළ චීගණන ක්‍රමවේදයන් හා ශිල්පීය ක්‍රම.

- (ආ) i පරීක්ෂා කිරීම
ii. නිරීක්ෂණය කිරීම
iii. බාහිර තහවුරු කිරීම්
iv. යලි ගණනය කිරීම.
v. යලි ඉටුකිරීම.
vi. විශ්ලේෂණාත්මක ක්‍රියාපටිපාටි
vii. විමසීම් කිරීම.

(ඇ) සම්පූර්ණත්වය :

- I. ණය ගැණුම් සම්බන්ධ අභ්‍යන්තර පාලනය ඇගයීමට භාජනය කරන්න. එය සතුටුදායක නම් ණය හිමි ශේෂ නියැදියක් තෝරාගෙන ඊටායේ පිටපත් කිරීම්, සටහන් කිරීම් හා අංක ගණතමය නිරවද්‍යතාවය පරීක්ෂා කරන්න.

සම්පූර්ණත්වය : යම් වටිනාකමකට වැඩි සියලුම ණයහිමි ගිණුම්වල හර ශේෂයන් ලැයිස්තුවක් ලබාගෙන ඊටායේ හේතු විමසා බලන්න.

පැවැත්ම : ණය හිමි ශේෂ ලැයිස්තුවක් ලබාගෙන හෝ පිළියෙල කර එය පාලන ගිණුම් සමඟ සසඳා බැලීම හා පාලන ගිණුමට කර ඇති ප්‍රමාණාත්මක ගැලපුම් සඳහා පැහැදිලි කිරීම් ලබාගන්න.

II. සැපයුම් කරුවන්ගේ ගිණුම් ප්‍රකාශ, ගැණුම් ලෙජරයේ ගිණුම්සමග සසඳා බලන්න.

පැවැත්ම : සැපයුම් කරුවන්ගෙන් අදාළ භාණ්ඩ සහ සේවා ලැබී ඇත්දැයි පරීක්ෂා කරන්න.

පැවැත්ම : ශේෂ සනාථ කිරීම් කැඳවන්න.

පැවැත්ම : ඊළඟ වර්ෂයේ මුදල් පොත සමඟ පසුව කළ ගෙවීම් පරීක්ෂා කරන්න.

ඇගයීම : සැපයුම්කරුවන්ගේ ඉන්වොයිසි පරීක්ෂා කරන්න.

ඇගයීම : සියළුම ගිණුම් තැබීම් අදාළ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සිදුකර ඇත්දැයි බලන්න.

වෙනත් පිළිගත හැකි පටිපාටියක්.

(ඇ) නියැදි අවදානම :

නියැදිය මත පදනම්ව සමස්ථ සංගහනය පිලිබඳව විගණක ඵලදායී නිගමනය සමස්ථ සංගහනයම විගණනයට භාජනය කළේ නම් ඵලදායී නිගමනයෙන් වෙනස්වීමේ ඇති අවදානමය.

(ඉ) පාලන පරීක්ෂණවලදී නියැදි තරම තීරණය කිරීම කෙරෙහි බලපාන සාධක.

1. විගණකගේ අවදානම් තක්සේරුව තුළ අදාළ පාලනය සඳහා ඇති බරතැබීම.
2. ඉඩදිය හැකි විචලන මට්ටම.
3. පරීක්ෂා කිරීමට ඇති සංගහනයේ අපේක්ෂිත විචලන මට්ටම.
4. සංගහනයේ සත්‍ය විචලන මට්ටම ඉඩදිය හැකි විචලන මට්ටම ඉක්මවා නොයනු ඇතිබවට විගණක අපේක්ෂා කරන සහතිකවීමේ මට්ටම.
5. සංගහනයේ ඇති නියැදි ඒකක සංඛ්‍යාව.

(ඊ) AB ඇසෝසියේට්ස්.

පිළිතුරු අංක 05

- (අ) I අභ්‍යන්තර පාලන සම්පූර්ණය කිරීම.
- II මූල්‍ය හා මෙහෙයුම් තොරතුරු පරීක්ෂා කිරීම.
- III මෙහෙයුම් කටයුතු සමාලෝචනය.
- IV නීති හා රෙගුලාසි වලට අනුකූලතාවය සමාලෝචනය කිරීම.
- V අවදානම් කළමණාකරනය.
- VI යහපාලනය ඇගයීම.

(ආ) අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යාලයේ විෂය මූලිකත්වය

- අස්තිත්වයේ සංවිධාන ව්‍යුහය තුළ අභ්‍යන්තර විගණනක දරණ තත්ත්වය හා එම තත්ත්වය තුළ අභ්‍යන්තර විගණකට විෂය මූලිකත්ව කටයුතු කිරීමට ඇති හැකියාව.
- අභ්‍යන්තර විගණන අංශය වාර්තාකරනයේ පාලන භාරකාරීත්වය දරණ තැනැත්තන්ට හෝ වෙනත් සුදුසු බලධාරියෙකුට යන්න හා අභ්‍යන්තර විගණන අංශයට සෘජුව පාලන භාරකාරීත්වය දරන තැනැත්තන් වෙත ලභාපීම් හැකියාව තිබේද ?
- අභ්‍යන්තර විගණක මත ගැටුම් ඇතිවන ආකාරයේ මෙහෙයුම් කටයුතු පිළිබඳ වගකීම් වලින් නිදහස්ද?
- අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යයට සෙවක බඳවා ගැනීමේ තීරණ සම්බන්ධයෙන් පාලනය භාරකාරීත්වය දරණ තැනැත්තන්ගේ සුපරීක්ෂණයක් තිබේද?
- කළමනාකරනය හෝ පාලන භාරකාරීත්වය දරණ තැනැත්න් විසින් අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යය කෙරෙහි යම් සීමාවන් හෝ බාධාවන් පනවා තිබේද ?
- අභ්‍යන්තර විගණනයේ නිර්දේශයන් මත කළමනාකාරීත්වය කටයුතු කරන්නේද යන්න හා එම කටයුතු පිළිබඳ තහවුරුකරනුයේ කෙසේද යන්න.

තාක්ෂණික ප්‍රවීණත්වය.

- VII අභ්‍යන්තර විගණකයන් අදාළ වෘත්තීය ආයතනවල සාමාජිකයන් වේද ?
- VIII ප්‍රමාණවත් තාක්ෂණික පුහුණුවක් හා අභ්‍යන්තර විගණකයන් ලෙස ප්‍රවීණත්වයක් තිබේද ?
- IX අභ්‍යන්තර විගණකයන් බඳවා ගැනීම හා පුහුණු කිරීම සඳහා නිශ්චිත ප්‍රතිපත්තිය මාලාවක් තිබේද ?

නිය සැලකිල්ල දැක්වීම.

- X අභ්‍යන්තර විගණන අංශයේ කටයුතු මනාලෙස සැලසුම්කර, අධීක්ෂණය හා සමාලෝචනය කර ලේඛනගත කර තිබේද ?
- XI අභ්‍යන්තර විගණන අත්පොත් හෝ ඒ හා සමාන වෙනත් ලියවිලි විගණන වැඩ සටහන් හා අභ්‍යන්තර විගණන ලේඛනගත කිරීමක් පවතීද යන්න හා ඒවායේ ප්‍රමාණවත් භාවය.

සන්නිවේදනය.

- XII අභ්‍යන්තර විගණකයන්ට නිදහසේ බාහිර විගණකයන් සමඟ අදහස් හුවමාරු කර ගැනීමට අවස්ථාව තිබීම හා කාලපරිච්ඡේදය පුරා සුදුසු කාල වකවානු වලදී රැස්වීම් පවත්වනු ලැබේ ද?.

(ඇ) ධන සනාථයන් ඉල්ලීම්.

සනාථ දැවීම් ලිපියේ අඩංගු වන තොරතුර හා එකඟද නැත්නම් එකඟ නැද්ද යන්න හෝ ඉල්ලා ඇති තොරතුර සපයන ලෙස සෘජුව විගණකවෙත දන්වා එවන ලෙස සනාථ කිරීමේ පාර්ශවය වෙත කරන ඉල්ලීමකි.

සෘණ සනාථයන් ඉල්ලීම්.

සනාථ කැඳවීම් ලිපියේ අඩංගු කර ඇති තොරතුර හා සනාථ කරන පාර්ශවයේ එකඟ නොවන්නේ නම් පමණක් විගණක වෙත සෘජුව ප්‍රතිචාර දක්වන ලෙස සනාථ කරන පාර්ශවයන් වෙත කරන ඉල්ලීමකි.

- (ඇ) - සලකා බලන කරුණේ සංකීර්ණත්වය ඇතුළුව එහි ස්වභාවය හා වැදගත්කම.
- කරුණ සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමාණාත්මක සාධදාය ප්‍රකාශ ඇතිවීමේ අවදානම.
- හඳුනාගත් අවධානමට ප්‍රතිචාර දැක්වීම සඳහා විගණක ඉටුකිරීමට අපේක්ෂා කරන පටිපාටි මෙහඳි එම කරුණ සම්බන්ධව විශේෂඥවරයා කර ඇති වැඩ කටයුතු පිලිබඳ විගණකගේ දැනුම හා පළපුරුද්ද සහ විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීමේ විකල්ප මාර්ගවලින් සාක්ෂි ලබාගැනීමේ හැකියාවද සලකා බැලේ.

- (ඉ) I විකුණුම් ගණුදෙනු සටහන් කිරීම සඳහා ස්වයංක්‍රීය බිලපත් නිකුත් කිරීමේ ක්‍රමයක් යොදාගැනීම.
- II සෑම විකුණුම් ගණුදෙනුවක්ම අනුක්‍රමිකව අංකනය කළ යුතුය.
- III බිලපත් අතින් ලිවීම / හෝ බිලපත් නිකුත් නොකර විකිණීම් නොකළ යුතුය.
- IV දෛනික විකුණුම් වලින් ලැබෙන සියළු මුදල් බැංකුගත කළ යුතුය.(මාරු සල්ලි සඳහා වෙනම මුදල් වලයක් තබා ගත යුතුය)
- V සෑම විකුණුම් කවුච්චයක්ම සහ මුදල් එකතු කිරීමේ යෙදෙන කාර්ය මණ්ඩලය වාරානුකූලව මාරු කළ යුතුය.
- VI මුදල් එකතු කරන්නා විසින් මුදල් එකතු කරන අවස්ථාවේදී ලැබී ඇති මුදල් දෛනික විකුණුම් වාර්තා සමග තුලනය කළ යුතු අතර ඒ සම්බන්ධව සටහන් තැබිය යුතුය.
- VII මුදල් එකතු කරන්නා මුදල් රැගෙන ගිය පසුව ලැබෙන මුදල් ආරක්ෂා සහිත ස්ථානයක තැන්පත් කළ යුතුය.
- VIII වාරානුකූලව තොග හා මුදල් භෞතික ගණන් ගැනීමට භාජනය කළ යුතුය.

පිළිතුරු අංක 06

(අ) මෙම කාරණය කළමණාකර්ත්වය සමඟ සාකච්ඡා කළ යුතු අතර මේ නිසා ලිඛිත හා වාචිකව ලබාගන්නා නියෝජනයන් හා පොදු වේ විගණන සාක්ෂි මත ඇතිවන බලපෑම ඇගයීමට භාජනය කළ යුතුය.

ශ්‍රී. ල. ටී. ප්‍ර. 580 හි 20 වන පරිච්ඡේදයේ අවශ්‍යතා සැලකිල්ලට ගෙන ශ්‍රී. ල. ටී. ප්‍ර. 705 ප්‍රකාරව විගණකගේ වාර්තාවේ විගණන මතය කෙරෙහි ඇතිවන බලපෑම සලකා බැලීම ඇතුළුව සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම.

(ආ) (I) - විගණක ඉටුකරන විගණන පරිපාටිවල කොටසක් ලෙස ලබාගත් බැංකු හා නෛතික සනාථ කිරීම්.

- කොටස් හිමියන්ගේ සහ පාලන භාරකාර්ත්වය දරණ තැනැත්තන් ගේ රැස්වීම් වල වාර්තා.
- විගණක විසින් තෙවන පාර්ශවයන්ගෙන් ලබාගත් සනාථ කිරීම් (ලබාගත් බැංකු හා නෛතික සනාථ කිරීම් වලට අමතරව)
- අස්තිත්වයේ ආදායම් බදු වාර්තා.
- අස්තිත්වය විසින් නියාමන අධිකාරී ආයතනවලට යවා ඇති තොරතුරු
- අස්තිත්වයේ ප්‍රධාන කොටස් හිමියන් හඳුනාගැනීම සඳහා කොටස් හිමියන්ගේ ලේඛනය.
- කළමණාකරණයෙන් හා පාලන භාරකාර්ත්වය දරණ තැනැත්තන් සමඟ ඇති ගැටුම්කාරී ඇල්ම පිළිබඳ ප්‍රකාශය.
- අස්තිත්වයේ ආයෝජන සහ එහි විශ්‍රාම සැලසුම් පිළිබඳ වාර්තා.
- ප්‍රධාන කළමණාකරුවන් හෝ පාලන භාරකාර්ත්වය දරණ තැනැත්තන් සමඟ ඇති කරගත් කොන්ත්‍රාත් හා ගිවිසුම්.
- අස්තිත්වයේ සාමාන්‍ය ව්‍යාපාර කටයුතු අතරට නොවැටෙන ආකාරයේ කොන්ත්‍රාත් හා ගිවිසුම්.
- අස්තිත්වයේ වෘත්තීය උපදේශකයන්ගෙන් ලැබී ඇති විශේෂිත ඉන්වොයිසි හා ලිපිගනුදෙනු.
- අභ්‍යන්තර විගණකයන්ගේ වාර්තා.
- සුරැකුම්පත් නියාමක බලධාරීන් වෙත අස්තිත්වය යවා ඇති ලේඛණ හා සම්බන්ධ ලියවිලි උදාහරණයක් ලෙස සංස්ථා ප්‍රකාශය.

(II) - ප්‍රායෝගිකව කළ හැකි සහ නීති, රෙගුලාසි හෝ ආචාරධර්ම වලට අනුව තහනම් කර නොමැති අවස්ථාවල බැංකු, නීති ආයතන, ඇපකරුවන් හෝ නියෝජනයන් වැනි අතරමැදියන් සමඟ කළ ගනුදෙනුවල විශේෂිත අංශ පිළිබඳ තහවුරු කරගැනීම හෝ සාකච්ඡා කිරීම.

- සම්බන්ධිත පාර්ශව සමඟ සිදුකළ ගනුදෙනු වල අරමුණු, විශේෂිත නියමයන් හෝ මුදල් ප්‍රමාණයන් තහවුරු කර ගැනීම. අදාළ තනි සම්බන්ධිත පාර්ශවයන් සමඟ වූ ගනුදෙනු එම පාර්ශවයේ ගිණුම් පොත්වල ගිණුම්ගත කර ඇති බවට සාක්ෂි ලබාගැනීම පිණිස සම්බන්ධිත පාර්ශවවල අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන හෝ වෙනත් අදාළ මූල්‍ය තොරතුරු ලබාගැනීමට නිබේනම් ඒවා කියවීම.

- (ඇ) I මුදල් ප්‍රවාහ, ලාභ සහ අනෙකුත් අදාළ පුරෝකථනයන් විග්‍රහ කිරීම හා කළමනාකරණය සමඟ සාකච්ඡා කිරීම.
  - II ලබාගැනීමට ඇති අස්තිත්වයේ අලුත්ම අතුරු මූල්‍ය ප්‍රකාශන විග්‍රහ කිරීම හා සාකච්ඡා කිරීම.
  - III ණය කර හා ගිවිසුම් වල කොන්දේසි කියවා බලා ඒවා කිසිවක් කඩකර ඇත්දැයි බලන්න.
  - IV මූල්‍ය දුෂ්කරතා ගැන සඳහන්ව ඇත්දැයි සොයාගැනීම සඳහා කොටස් හිමියන්ගේ පාලන භාරකාරීත්වය දරණ තැනැත්තන්ගේ හා අදාළ කමිටු රැස්වීම් වාර්තා කියවා බැලීම.
  - V නඩු කටයුතු හා වන්දි ඉල්ලීම් වල පැවැත්ම සහ ඒවායේ ප්‍රතිඵලය පිළිබඳව සහ ඒවායේ මූල්‍ය බලපෑම පිළිබඳ කළමනාකරණයේ ඇස්තමේන්තුවෙහි සාධාරණත්වය පිළිබඳ අස්තිත්වයේ නීතිඥවරයාගෙන් විමසීම් කිරීම.
  - VI තවම ඉටුකර නැති ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ඇණවුම් සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීම සඳහා අස්තිත්වයට ඇති සැලසුම් ඇගයීමට භාජනය කිරීම.
  - VII නියාමන ආයතන වලින් ගන්නා ලද නීතිමය පියවර පිළිබඳ වාර්තා ලබාගෙන සමාලෝචනය කිරීම.
- (ඇ) සාමා සහතිකවීම / සීමිත සහතික වීම / මධ්‍යස්ථ මට්ටමේ තහවුරුව.
- (ඉ) වැරදි හෝ වංචා හේතුවෙන් ඇතිවන අවප්‍රකාශයන් නිරූපනය විය හැකි තත්වයන් පිළිබඳව අවධානයෙන් සිටීමත්, ප්‍රශ්නාතමක මනසකින් යුක්ත ආකල්පයකින් සිටීමත් සාක්ෂි විවේචනාත්මකව තක්සේරු කිරීමත් වෘත්තීය සංඥා දෘෂ්ඨිය ලෙස අර්ථ දැක්විය හැක.

පිළිතුරු අංක 07

- (අ) - ඇගයීමට භාජනය කරන සිදුවීම් හෝ තත්වයන් පිළිබඳව ඇති අවිනිශ්චිතාවයේ ප්‍රමාණය
- නිගමනයට එළඹෙන අවස්ථාවේදී ලබා ගැනීමට තිබුණ තොරතුරු.
  - අස්තිත්වයේ විශාලත්වය හා සංකීර්ණත්වය, ව්‍යාපාරයේ ස්වභාවය හා තත්වය සහ එය කෙරෙහි බාහිර සාධකවල බලපෑමේ ප්‍රමාණය.

(ආ) විගණක විසින් විගණන මතය විකරණය කළ යුතුද නැද්ද යන්න කළමණාකාරීත්වය විසින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල කර ඇති හෙළදරව්කිරීම් මත රඳා පවතී. සමාගමට අඛණ්ඩව පවත්නා ව්‍යාපාරයක් ලෙස පවත්වාගෙන යාමේ නොහැකියාව පිළිබඳව ප්‍රමාණවත් තොරතුරු මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඉදිරිපත් කර ඇත්නම් විගණකට විගණන වාර්තාවේ කරුණක් අවධාරණය කිරීමේ ජේදයක් ඇතුළත් කිරීම පමණක් කළ හැකිය. කෙසේ වුවද යෝග්‍ය හෙළදරව් කිරීම් කර නැත්නම් විගණක විසින් විගණන මතය විකරණය කිරීම අවශ්‍ය වේ.

- (ඇ) I වැදගත් කරුණු කාර්යයේ නියුක්ත හවුල්කරු සමඟ සාකච්ඡා කිරීම .
- II මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා යෝජිත විගණන වාර්තාව සමාලෝචනය කිරීම.
- III කාර්යයේ නියුතු කණ්ඩායම විසින් කරන ලද වැදගත් විනිශ්චයන් හා ඵලඛේන ලද නිගමනයන්ට අදාළ තෝරාගත් විගණන වැඩ පත්‍රිකා සාමාලෝචනය කිරීම.
- IV විගණන වාර්තාව පිළියෙල කිරීමේදී ඵලඛේන ලද නිගමනයන් ඇගයීමට භාජනය කිරීම හා යෝජිත විගණන වාර්තාව යෝග්‍යද නැද්ද යන්න සලකා බැලීම.

(ඈ) වැරදි ආකාරයකින් දත්ත සැකසීම, වැරදි දත්ත සැකසීමට භාජනය වීම හෝ ඒ දෙආකාරයේම වැරදි ඇතුළත් පද්ධති හා ක්‍රමලේඛ මත විශ්වාසය තැබීම.

- අනවසරයෙන් දත්ත වෙත ප්‍රවේශවීමට හැකිවීමෙන් දත්ත විනාශ කිරීම හෝ අනිසි ලෙස දත්ත වෙනස් කිරීමට අවකාශ තිබීම බලය නොලත් හෝ ව්‍යාජ ගණුදෙනු හෝ සාට්ටු ආකාරයෙන් දත්ත වාර්තා කිරීම සිදුවිය හැක.
- තොරතුරු තාක්ෂණයට සම්බන්ධ පාර්ශවයන්ට තමන් වෙත පවරන ලද කාර්යය ඉටුකිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රමාණය ඉක්මවා වැඩියෙන් විශේෂ වරප්‍රසාද හිමිවීමෙන් වැඩ බෙදීමේ ක්‍රියාවලිය අසාර්ථක වීම.
- නිසි අනුමැතියක් නොමැතිව ප්‍රධාන ගොනුවල ඇති දත්ත වෙනස් කිරීම.
- අනවසරයෙන් පද්ධති හෝ ක්‍රමලේඛ වලට වෙනස්කම් කිරීම .
- පද්ධති හෝ ක්‍රමලේඛ වලට අවශ්‍ය කාලීන සංශෝධන වලට කිරීමට අපොහොසත් වීම.
- නුසුදුසු පුද්ගල මැදිහත් වීම්
- දත්ත වලට හානි පැමිණීමේ හැකියාව හෝ දත්තවලට අවශ්‍ය පරිදි ලහාරීමට නොහැකි වීම.

නිවේදනය

මෙහි ලබාදුන් පිළිතුරු ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය මගින් (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) පමණක් ලබාදෙන ලද අතර, එම පිළිතුරු ඔබ විසින් එය “එසේම” යන පදනම මත පිළිගත යුතු වේ.

එම පිළිතුරු “ආදර්ශ පිළිතුරු” ලෙස අදහස් නොකරන නමුත් ඒවා බොහෝදුරට suggested solution ලෙස දැක්වේ.

පිළිතුරු වලින් ප්‍රධාන අරමුණු දෙකක් ඉටුකෙරේ. ඒවා නම්,

- 01. විභාග ප්‍රශ්නයකට යෝජිත විසඳුමක් සඳහා සවිස්තරාත්මක නිදසුනක් (උදාහරණයක්) සැපයීම සහ,
- 02. ශිෂ්‍යයන්ට විෂය පිළිබඳව තොරතුරු පර්යේෂණය කිරීම සඳහා අත්වැලක් සැපයීම සහ විෂය පිළිබඳව ඔවුන්ගේ අවබෝධය සහ අගය වර්ධනය කිරීම.

මෙම යෝජිත විසඳුම් සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) කිසිදු ප්‍රතිඥාභාරයක් ලබා නොදෙන නිසා ඒ සම්බන්ධව කිසිදු අගතියකට පත්වීමක් පිළිබඳව මැසිවිල්ලක් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) එරෙහිව ඉදිරිපත් කිරීමට ඔබ හට හේතුවක් නොමැත. ඒ කෙසේ වෙතත් ඔබ විසින් යම් නඩුකරයක්, වන්දි ඉල්ලීමක්, පෙන්සමක්, තර්ජනය කිරීමක් හෝ බලවත් ඉල්ලීමක් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) එරෙහිව ගොනුකරනු ලැබ එයින් සැලකියයුතු අන්දමේ ජයග්‍රහණයක් ලබා නොගතහොත් ඔබ විසින් එම නඩුකරයට අදාළ සම්පූර්ණ නෛතික ගාස්තු සහ වියදම් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) ගෙවිය යුතු වේ. එනමින්ම මෙම අයිතිවාසිකම හෝ මෙහි විස්තර කෙරෙන හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ නීතීන් යටතේ හිමි වෙනත් අයිතිවාසිකම් බලාත්මක කරවා ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) නෛතික ක්‍රියාමාර්ගයකට යොමුවීමට සිදුවුවහොත්, ඊට අදාළ නෛතික ගාස්තු සහ වියදම්ද ඔබ විසින් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) ගෙවිය යුතුවේ.

---

² 2013 ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) මගිනි. සියළුම හිමිකම් ඇවිරිණි.

මෙම ලේඛණයේ කිසිම සටහනක් ප්‍රතිඋත්පාදනය කිරීම, කුමන හෝ ආකාරයකින් හෝ ක්‍රමයකින් එනම්, ඉලෙක්ට්‍රොනික, යාන්ත්‍රික, ඡායා පිටපත් කිරීම, වාර්තාගත කිරීම හෝ වෙනත් ක්‍රමයකින් සම්ප්‍රේෂණය කිරීම ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයේ (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) පූර්ව ලිඛිත අවසරයකින් තොරව සිදු නොකළ යුතුය.